

MARTIN KASARDA

DOLE!

DOLE!



... O MAFIÁNSKEJ
ŠKOLE



IKAR

MARTIN KASARDA

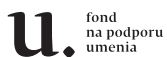
DOLE! DOLE!



... O MAFIÁNSKEJ
ŠKOLE

IKAR

Rukopis vznikol s príspevím
Fondu na podporu umenia.



Text © 2022 by Martin Kasarda
Jacket design © 2022 by Men in Tie, s. r. o.
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8532-3

*Nesľubuj, že to spravíš, nehonos sa, že si to vykonal,
ale nech tvoje skutky hovoria za teba.*

Jan Amos Komenský, raz, keď vykonal skutky

*Keď si vezmeš k srdcu rady v tejto knihe, čaká ťa raj na zemi.
Keď si nedáš pozor, pôjdeš voňať fialky odspodu rýchlejšie,
než letí guľka z mojej búchačky. Čo? Ty nevieš čítať?
Tak sa uč, chlape, byť ctihodným chce veľa tréningu
a vzdelávania, to si píš!*

Bandi Ištók, raz nadržanom, keď zasa sľuboval

Život je už raz taký, dobrí doplácajú na tých zlých.

Béla Écsi, raz, keď ešte žil

*Všetky postavy a udalosti sú skutočne vymyslené.
Vlastne celý svet je vymyslený.*

Prológ

Správa z tlače

Potýčka dvoch podnikateľských skupín si vyžiadala šesť obetí a požiar školy

Dunajská Streda 18. apríla 202x

V ranných hodinách sa na Námestí Ármina Vámbéryho v Dunajskej Strede strhla hádka a po nej bitka dvoch žien, v súčasnosti zadržaných Renáty I. a Vilmy V. Príčinou konfliktu bol podľa očitých svedkov konkurenčný boj podnikateľských skupín, týkajúci sa Špeciálnej strednej školy úspešnej kariéry Ármina Vámbéryho, ktorú vlni na začiatku septembra slávnostne otvoril minister školstva. Podľa videozáznamov, z ktorých časti sú aj na sociálnych sieťach, možno za príčinu považovať okrem nevyrovnaných účtov aj zložitú rodinnú vzťahy a milenecké nezhody.

„Obidve ženy mali so sebou ochranku, ktorá sa pri bitke dostala do potýčky. Tá si vyžiadala až šesť mŕtvych, všetko členov bezpečnostných služieb znepriatelených podnikateľských klanov,“ dodáva hovorkyňa Okresného riaditeľstva Poli-

cajného zboru v Dunajskej Strede Želmíra Hegedusová.

Pri potýčke došlo aj k požiaru v samotnej budove školy, ktorý bol podľa znalcov výsledkom náhody. „Pravdepodobne výstražný výstrel preletel oknom do budovy a došlo k nečakanému výbuchu. V budove školy sa nachádzalo školské chemické laboratórium. Náhodná strela zasiahla výbušný materiál, čo spôsobilo explózie, požiar a totálne zničenie vnútra budovy. Učitelia a žiaci ešte len prichádzali, takže sa záchranárom podarilo všetkých úspešne evakuovať. Škody ešte neboli vyčíslené,“ oznámila Ž. Hegedusová.

Primátor mesta Dunajská Streda Z. Szombathely sa vyjadril, že je mu nesmierne ľúto tragédie, ktorá sa stala, keďže od čias známej mafiánskej vraždy v bare Fontána koncom minulého storočia sa situácia v Dunajskej Strede veľmi zlepšila. „Obidve spomínané podnikateľské skupiny pracovali vždy v súlade so zákonom a významne pomáhali rozvoju mesta,“ dodal primátor. „Mesto zároveň ľútuje zničenie budovy školy a žiakom rozhodne ponúkne umiestnenie v iných priestoroch.“

Ako bolo na počiatku, tak dnes nebude

Každý deň môže byť začiatkom celkom nového života. Úplne nového života, ktorý ti tvoj starý vygumuje ako Otčenáš hriechy. Tieň tvojej minulosti sa však ani tak ne-stratí. Niekde ťa chytí za chvost, ako ťa chytali chalani za vrkoče v škôlke. A ty nie si jašterička, ktorá sa chvosta zbaví, keď ide o krk.

A nový život?

Nemusí to znamenať, že stúpiš na žuvačku, prilepíš sa o chodník a vytočíš sa tak, že vystrieľaš celý bar. To by možno spravil nejaký mafiánik zo starej generácie. Čečenec bez čečela a s kotrbou narazenou medzi plecami.

Normálne dostaneš nápad. Inšpiráciu. Vieš, niečo ťa chytí, zavíta sa do teba ako červík do dreva. A kým ťa stihnú natrieť tým zeleným sajrajtom proti červotočom – ktovie, aký je jedovatý, keď zabije aj červa, a tie tu fakt boli skôr než dinosaury –, ten nápad pekne rozvinieš. Urobí ti v hlave diery ako snaživé baktérie v ementáli.

Dostaneš nápad.

Taký, aký dostala Renáta Ištóková, stále krásna a príťažlivá zrelá žena. Aj ona má právo na nápady, nefrflite, nie je to výsada mladých ľudí. Nápad prišiel úplne znenaz-

dajky, ako už nápady chodia. Teda... prišiel znenazdajky ako... ten mládenec.

Renáta Ištóková sedí v slávnej kaviarni Gerbeaud na Vörösmartyho námestí v Budapešti. Práve sme sa zbavili jaziev po globálnej katastrofe s vírusom. Zbavili sme sa handier zakrývajúcich naše úsmevy.

Ozaj, boli ste tam? Nie v katastrofe, ale v najchýrnejšej kaviarni a cukrárni v Pešti. Každý správny Uhor sa tam ocitol, aj ten z Felvidéku, čo sa šiel pozrieť, kam chodil jeho prapradedo na múračky. Nie ste Uhor? A viete, že vaša prababička mala maďarský, vlastne uhorský rodný list? Aj tá z Poltára, aj tá z Očovej.

No nič, nebrzdíme príbeh, priatelia, ešte máme pred sebou veľa strán.

Na žerbó do Gerbeaudu! Už od roka 1858 vychýrené miesto... Dajte pokoj s históriou, tú si nájdu záujemcovia na internetoch. Sme dnes, pár mesiacov po pandémie, o blízkej minulosti nechceme ani počuť, tá je škaredá, chceme žiť pre budúcnosť.

No dobre, ale aj hviezdičky na tých internetoch má *Kávéház és cukrászda Gerbeaud*. Odkaz pre mladších - je to *very instagrammable, hashtag gerbeaud*. Prepáčte, nerozumiem? Aký hashtag? Aký instagramčo? To je odkaz pre tých digitálnych domorodcov, nie pre vás, čitateľov kníh.

Gerbeaud, kedysi mondénna starosvetská kaviareň, ktorá prešla efektnou gýčovitou rekonštrukciou. Miesto, ktoré proste musíte postnúť na sociálnu sieť, ak ste tam. Lebo keď nie ste na instagramovej fotke, tak jednoducho nie ste. Je to *cool*, kapišto? Ale napríklad Renátin muž Dodi sa vždy odmieta fotiť. On proste nechce byť na očiach, čo bolo pri jeho povolání od počiatku pocho-

piteľné. To sú stopy, Renáta, stopy! A my stopy nenechávame.

Ale vráťme sa k nápadu. Renáta Ištóková – áno, presne ten typ ženy, čo vám nezíde z očí, lebo je absolútne neprehliadnuteľná – sedí na terase mondénnej cukrárne Gerbeaud. Je priam magnetická, aj kompas by hľadel radšej na ňu než na sever. Sú ženy s aurou, príťažlivé ako pre hladného tanier šošovice s fašírkou a voňavým chlebom. Voňajú, žiaria, priťahujú a vy im chcete splniť čokoľvek.

Takže sledujte scénu, už neodbiehajte, hej?

Renáta Ištóková sedí v secesnej kaviarni na rozšafnom námestí pomenovanom po maďarskom romanticom básnikovi, na ktorého sú všetci hrdí, ale dnes ho už nikto nečíta. Iba ak z povinnosti recituje. Sedí sama, pred sebou nádherný krémeš, dvojité kávy. A tu ju osloví fúzkatý mladík. Ten, ktorý prišiel znenazdajky a priniesol nápad. Teda... nápad nepriniesol, ale otvoril čaku nápadov. Inšpiroval. Nechtiac, nevedel o tom, taký je život. Mimochodom, mladíkova úloha sa po tejto kapitole zmení, už ho nebudeme potrebovať, preto si ho držte v hlave len teraz na začiatku a potom naňho spokojne zabudnite.

Renáta odhaduje, že mladík je od nej minimálne o dvadsať rokov mladší, čo on asi netuší. Tie maďarské fúzy, tie mal aj sám Vörösmarty, to je maďarská národná črta. Nuž, osloví ju, osamelo krásnu, krásne osamelú. Či si môže prisadnúť, či by neodmietla ľahký *hosszúlépés*, čiže obrátený vínný strek.

Nie, nerozoberajte, prosím, pomenovania maďarských vínných strekov a pomery vody a vína, nech si to ľudia nájdu, stačí vedieť, že v Maďarsku je víno s vodou a bublinkami či bez bubliniek populárne a má aspoň toľko

foriem a mien ako sneh u Inuitov. Hej, to sú tí, čo boli kedysi Eskimáci, dobre si to pamätáte.

Čo by ste povedali vy na jeden ľahký vínný strek? Leto, príjemné telo. Fešák, jasné, že chce flirtovať, len netuší, že táto korisť nie je krásna nevinná akváriová rybička, neónka ani tetra, čo si pamätá svet len spreď niekoľkých sekúnd, ale divoký žralok, ktorý vo svojej rodnej Dunajskej Strede rozhoduje. Lebo Dodi, toho sme už spomínali, jej muž, má dôvod sa nefotiť. Stopy, Renáta, nemôžem nechávať stopy, hovorieva.

Renáta neodmieta prítomnosť fúzatého fešáka. Mierne sa nudí, pohrať sa s mladíkom, prečo nie? Ale radšej si dá jedno Unikum, odvetí, keď už ju chce fúzkač pozvať. Ten temný nápoj, čo vonia ako dych mŕtvej milenky a chutí ako dokonalé kvapky proti kašľu. A aj ľadový tak nádherne zohrieva.

„Vidím, že ste znalá, krásna dáma, toho najlepšieho, čo ponúka maďarská tradícia,“ kurizuje miestny beťár.

Zasmeje sa, krásna Renáta, a nechá sa ďalej jemne zvädzať. Má čas, jej manžel, spomínaný Dodi, aj so synom Dodinkom sú zalezení v kúpeľoch hotela Gellért. Dodinko má už o pár týždňov pätnásť, ale pre ňu je skoro meter deväťdesiat vysoký kolohnát stále jej synčekom. Nech sa jej chlapi vyčvachtajú. Ona radšej zašla na potulky po ulici Váci, lebo byť v Budapešti a nebyť na *Váci utca* je ako dať si perkelt zo sumca bez tvarohových halušiek.

„Nechajte ma hádať...“ usmieva sa a hlbokými tmavými očami hľadí Renáte priamo do duše.

Nechá ho hádať. Vytiahne tenučkú cigaretu a dá si ju pripáliť.

„Vy ste nepochybne herečka. Alebo niečo podobne étericky nádherné,“ skúša viťúz. „Sála z vás krása umenia a aura túžiaca po potlesku.“

Renáta sa šarmantne usmieva, jej jamky na lícach sú viac než hriešne. Má typ tváre, ktorú vidíte len v hollywoodskych filmoch či na stránkach najlepších módných magazínov.

„Netrafili ste, mladý muž,“ prehovorí temer bezchybnou maďarčinou, je ťažké odhaliť, že je cudzinka z *Felvidéku*, čo sa u niektorých mešťanov Pešťanov prekrýva so sedliackosťou.

„Tak modelka, ja som vás niekde videl... medzi najkrajšími ženami sveta,“ nedá sa odbiť kaviarenský inžinier. „Nemôžete robiť nič prízemné, vám isto kľučí pri nohách celý svet.“

„Vy lichotník, nie som ani modelka, netrafili ste,“ baví sa Renáta. Po zatvorených mesiacoch a nekonečnom predlžovaní takého núdzového stavu a onakého núdzového stavu je jej pocit slobody vzácny. A užíva si. Aj vy ste si užívali, však, prvé dni návratu do normálneho života tretej desaťročnice dvadsiateho prvého storočia. Ľudstvo si zaslúži raz za čas prefackať, aby sme si uvedomili, že sa máme dobre, milá čitateľka, milý čitateľ.

Ale čím vlastne som, zamyslela sa Renáta sama nad sebou, keď – ako povedala mladíkovi – nie je herečka ani modelka? Samozrejme, Renáta neklame, takže je to pravda. Ale čo je pravda? Čo mu povie, že je *femme fatale* dobre organizovanej obchodnej činnosti? Že sa stará o cezhraničnú spoluprácu medzi presunom tovarov, faktúr a peňazí, čiže je vlastne biznismenka? Čo by ste povedali vy? Že biznismenova manželka a je rada, že nie biznismenova vdova?

Nevie si predstaviť, že by rozhovor o povolání ktoréhokoľvek z chlapcov, ktorých má organizácia Ištókovcov na povel, prebiehal nejako takto:

„Ahoj, ja som Feri, som mafián.“

„Ach, teší ma, ja som Hedviga, učiteľka v materskej škole.“

Nuž, takto sa zoznamovanie pri prvom kontakte, ktorý by mal viesť k prehĺbeniu poznatkov o anatómii muža a ženy, určite neodohrá. A verte, nie preto, lebo by učiteľka v materskej škole bolo nejaké hriechne povolanie. Učiteľka, tá sa za svoje povolanie veru nehanbí.

Ale pomyselný Feri, pracovne mafián? Vy by ste sa takýmto povolaním chválili? Ale čestne. Ak ste psychoterapeut, advokát, traktorista, učiteľ, spisovateľ, vedúci logistiky nákupného centra či úradník na miestnom úrade, ste na svoje povolanie hrdý, nie?

Ale keby ste boli členom organizovanej skupiny, ktorá koná na hraniciach a za hranicami zákona, občas pritom využije nelegálne držané zbrane a temné rúcho noci, asi by ste to nevešali každému na nos. Moja pracovná náplň, hovorí fiktívny Feri fiktívnej Hedvige, je vypaľovanie kaviarní, vyhadzovanie áut do vzduchu, prevážanie drog, lámanie kostí, strašenie detí, že prídu o mamičku či o otecka, a ďalšia zákonu nemilá činnosť.

Feri, ten pomyselný Feri, sa na rozdiel od vás svojím povolaním zásadne nechváli, aj keď je pravdepodobné, že zarába podstatne viac než vy. Hoci výplatné pásky si ukazovať nemôžete, Feri totiž žiadnu nemá. A ak aj áno, tak fingovanú, ako pomocník vo veľkosklade s ovocím kdesi na okraji Dunajskej Stredy, kde je za sklodom číslo jeden so škatuľami s banánmi a s cibuľovými vrecami sklad číslo dva s muníciou a upravenými autami. Človek nikdy nevie, kedy sa bude treba niekam rýchlo a zbesilo presunúť, nie? Nie električkou v zápche, ale že fakt rýchlo.

Viete, ide o to Renátino povolanie. Nemôžete vyhlásiť, že nemusíte pracovať, keďže váš muž je mafiánsky bos,

lebo je to spoločenské tabu. Lebo mafia je slovo s významami, ktoré sa medzi dobrými ľuďmi – teda takými ako vy, čo platia dane, chodia k lekárovi podľa časenky a nie podľa bodných a strelných rán – nenosia. Mimochodom, tie rany po strelách, nožoch, nunchakoch a zuboch pitbulov nezašívajú lekár pre ľudí, ale istý veterinár v neďalekých Kynceľových Kračanoch. Lebo ten sa nikdy nepýta na ich pôvod. A prečo veterinár? Lebo organizmus ako organizmus, či pitbul, či Feri, krv oboch je červená.

Ale ešte jedna vec, prečo sa človek, člen organizovanej zločineckej skupiny alias mafie, svojím povoláním nechváli. Je skromný. Hoci je rád, ak sa o ňom vie, že je drsný, sám tak o sebe nerozpráva. Ak sa o ňom hovorí, že sa s ním neradno zahrávať, že si naňho treba dať pozor, je to pravda. Ak to, že je drsný, hovorí sám o sebe, dlho rozprávať nebude. K bontónu patrí byť mlčky. Čo však robiť, aby sa človek stal tým, o kom sa hovorí? A získal tým privilégiá, ako je napríklad štartovanie auta na diaľku (človek nikdy nevie, či sa v ňom neprebudí chuť vyletieť do vzduchu) alebo blízky telesný kontakt s dievčatami, ktoré sa doma takisto nechvália svojím povoláním?

No nič, vráťte sa pekne myšlienkami do Budapešti, do cukrárne, k krásnej zrelej Renáte a fúzkatému uhorskému fešákovi, isto dušou Vörösmartyho potomkovi, hoci meno si pre náš príbeh ani nezaslúžil. Ako som vás upozornil, v ďalších kapitolách sa už nevyskytne, tak to už nenaťahujme a poďme k nápadu.

Čašníik postaví pred Renátu ľadové Unikum, správne vychladené v mrazenom pohári, vezme šálku dopitej dvojitej kávy a tanierik od krémeša. Inak, Renáta by mohla zjesť aj päť krémešov denne a genetika nechá jej chutný zadok na pokoji. Chutný. Príroda je nespravodlivá, však?

Vy sa na krémeš len pozriete a už počujete, ako sa ukladá do faldičiek na bokoch.

Renáta Ištóková však vie, že fúzkatému gigolovi pokazi snahu nalákať ju, vidiecku paničku z Dunajskej Stredy, na prehliadku Budapešti. Tú pozná veľmi dobre. Nedá sa zlákať ani na nejaký podvečerný drink, ani na nemravné súloženie. Niežeby nebol fešák, milovala sa aj s horšími verziami zvieratka menom muž, ale, po prvé, nie je nemecká turistka, a po druhé... už aj zabudla... aha, tuším tu má muža, čo nie je síce dôvod, ale istá prekážka predsa len áno.

Mladík ďalej chrlí rôzne povolania. Zastaví ho.

„Triafaš mimo, fešák. Nie som ani herečka, ani modelka, ani striptérka a ani bohyňa, aj keď k tomuto povolaniu mám asi najbližšie,“ povedala koketne. Jej iskrivosť v smiechu a šibalstvo v oku mladíka zmenšovali. Chytila ľadový bylinný likér a priložila si ho k ústam.

„Ministerka školstva? Ja už fakt neviem,“ rozosmeje sa fúzkač roztopene, a to je trénovaný na svoje povolanie lámača srdc. Začína mať pocit, že na túto paniu nemá správny rebrík, ale za pokus to stojí. Za tou krásou je čosi temné.

Renáta dopije svoju dávku byliniek v liehu. Ticho v jej hlave je rovnaké ako stotinu sekundy pred výbuchom. Stovky turistov vypnú zvuk, hluk mesta sa učupí kdesi v rohu. Cinkanie lyžičiek na porcelánových tanierikoch zbabelo čaká ako mikročastice v urýchľovači, kým niekto stlačí gombík.

Veď ani Pán Boh netušil, čo spôsobí veľkým treskom.

Ani fúzatý fešák nevedel, čo sa prehnalo myslou Renáty Ištókovovej, keď sa jej spýtal, či nie je ministerka školstva.

Je to iba náhoda? Možno naňho pôsobila dominantne ako mladá učiteľka zo stredoškolských čias, o ktorej ako

šestnásťročný sníval, keď sa doma pod perinou hral so svojím pimpulákom. A teraz mu to vystreklo z podvedomia, aby vhodil ideovú spermium Renáte Ištókovkej priamo do hlavy.

Čo sa vám vybaví pri slove škola? Renáte sa vybavil telocvikár, ale aj o dva roky starší Oskar Vermeš, ktorý ho zmlátil, keď si priveľmi dovoľoval na jeho žabku, Renátinu spolužiačku Vilmu, ktorú si neskôr aj vzal. Dnes vlastní Oskar Vermeš športovú školu. A ona, ako to povedal fúzkatý, ministerka školstva?

Červík sa jej zavrtava do mozgu. Otvára dvere, za ktorými tlie ten nápadisko.

Veď aj jej Dodko hovoril, že nie sú ľudia. Teda, sú ľudia, ale v biznise chýbajú. Proste niet zamestnancov, takých poslúšnych a poriadnych. A že keď chcú nejakých mladých, sú dengľaví, nič nevedia o svete. Každý chce mať hneď bavoráka, modrú košeľu, slušácky strih nagélovaných vlasov a vyplňať tabuľky v kancelárii medzinárodnej firmy. Ale robiť poctivého vyhadzovača v niektorom z ich nočných klubov a kasín? Aby tam sedeli stále tí istí? Csaba, neblázni, ako by vám to pripadalo, keby vás z diskotéky vyhadzoval šesťdesiatročný deduško, namakaný, to je pravda, ale akoby vám do izby vošiel ocko, keď sa bozkávate s frajerom?

„Povedali ste ministerka školstva?“ pozrie sa na človečika. Zdvihne sa a usmeje. „Ďakujem a dovidenia! Už sa nevidíme, ale to, čo ste povedali, mi pomohlo. Idem za Štefanovou pravicom.“

Otvorené ústa fúzkateho domorodca, ktorému zamrzne hlas, sa zavrú, až keď Renáta zabočí za roh námestia. Krásna dáma sa rozhodne prejsť k Bazilike svätého Štefana, turisti vedia, že od Gerbeaudu ide ani nie o desaťminútovú prechádzku pyšnými ulicami. Chce sa poradiť s odseknu-

tou rukou, čiže svätou pravcou samotného Štefana. Alebo sa jednoducho potrebuje zbaviť otravného kaviarenskeho inžiniera a kontemplácia pri odseknutej ruke svätého Štefana, kráľa, jej poslúžila ako vhodná výhovorka.

Lebo nápad vychovať si následníkov hoci aj v škole – veď nemusí byť ministerka, stačí riaditeľka – je dokonalý. Riaditeľka vlastnej školy pre svojich ľudí. Predsedníčka správnej rady, to znie ešte lepšie. To by s Dodkom ukázali Oskarovi Vermešovi, ako sa vedie taká škola. Veď by konečne vychovávali takých ľudí, ktorí by sa za svoje povolanie nehanbili.

Niektorí kosí trávu, niektorí schováva pod trávu nepohodlných ľudí. Povolanie ako povolanie. Podstatné je, že kým zručnosti a schopnosti kaderničky, záhradníka či atómového fyzika sa dnes dajú získať v školách a na motivačných kurzoch, povolanie člena skupiny organizovaného zločinu sa v školskom systéme dosiaľ výrazne obchádzalo.

Školské osnovy síce mysleli na povolania, ktoré sú pre organizovaný zločin užitočné, napríklad daňový poradca či advokát, ale bežné organizačné zložky, ako je nástražca výbušných systémov, veľmi rýchly šofér, manažér balistických operácií, volavka a sexuálna pracovníčka získavajúca informácie a kompromitujúci materiál na úradníkov, prevážač dobre ukrytých biologických látok na povzbudenie ducha či odstraňovač väčšieho biologického odpadu v nich neboli a nie sú zahrnuté. Na to by maturita mohla stačiť, myslí si Renáta.

Chceli by ste chodiť do takej praktickej školy? Nehovorte, že nie. Toľko kontaktov od školských lavíc, bištu! Nemuseli by ste hľadať správnych ľudí, sedeli by vedľa vás, fajčili by ste spolu na záchodoch.

Netreba však pchať hlavu do piesku, ak to, pravda, nie je hlava neochotného človeka a súčasť získavania nových informácií či nebudaj oficiálnych povolení. Časy sa menia a aj výchova k dobre organizovanému zločinu potrebuje dnes, v dvadsiatom prvom storočí, nové prístupy, inovácie a nepochybne i podporu medzinárodných združení či priamo eurofondov, povedala si Renáta Ištóková, keď sa zapozerala na nápis na priečelí Svätoštefanskej baziliky. *Ego sum via, veritas et vita*. Nevie síce, čo tie slová znamenajú, ale dá ich vytesať aj nad školu.

A kedy sa jej splní sen? Keď sa bude napríklad hovoriť:

„Ahoj, ja som Hedviga, učiteľka v materskej škole.“

„Ahoj, moja, ja Feri. Som absolvent strednej školy... oné, vieš... pre úspešnú kariéru.“

„Aha, prepáčte, pán Feri, ak by som vám teda mohla vyjadriť svoju podporu... ak by ste čokoľvek potrebovali, dieťa do škôlky, poupratovať, som vám k službám,“ odpovie pani učiteľka v materskej škole úctivo.

Lebo byť absolventom takého zariadenia, to musí byť česť. Každý deň môže byť začiatkom celkom nového života, povedala si Renáta a vstúpila do chrámu.

Bolí to ako láska

Prvé emocionálne kopance, ktoré nás učia, aké je žiť medzi nepriateľmi, dostávame v škole. Preto bolo obdobie koronavírusovej pandémie a pred počítačovou obrazovkou pre dospievajúcich stratou. Nie vedomostí, tie získajú kedykoľvek. Ale schopností, ako zvládnuť kopance. Klebety, urážky, bitky, ohovárania. Kyberšikanovanie správnu šuškanu a bojové klany na chodbách školy nenahradí.

Ohováranie v elektronickom priestore je ako sex s vibrátorom, na ktorom máte ešte aj prezervatív. Iba slabá náhrada, ako je priemyselný fast food náhradou jedla. Najete sa, užijete si, ale tak nejak bez vášne. Aký je to zážitok ukázať nové módne handry na kameru počítača, keď nevidíte reakcie, obzretia, nepočujete závistlivé vzdychy, keď nie ste v rečiach iných? Akoby ste ani neexistovali!

Aj vám niektoré udalosti splynuli a zo šedivej minulosti si neviete vybaviť, či sa udiali v roku s jedenástkou či s desiatkou na konci? Na ten rok s náhubkami na tvárach a so smutným pápežom Františkom na opustenom vaticánskom námestí asi tak skoro nezabudnete, však? Jasné, nebude to *pred Kristom* a *po Kristovi*, ale aj vy ste sa naučili všeličo nové. Napríklad deti sa naučili, že v škole je dobre, nikde sa nedá tak dobre šikanovať ako práve tam.

A nikde sa nemôžete v štrnástich či v pätnástich tak dobre rozprávať o sexe ako práve v škole.

Aj skutočne sa zamilovať môžete, len keď človeka oovniate.

Keď sa konečne začal nový školský rok, mnohé decká sa na svet pozerali inými očami. Napríklad Helga. Keď ho v prvý deň školy uvidela, normálne si povedala – aký je pekný, ten musí byť teplý. Potom zistila, že nie každý pekný chlapec je nutne teplý. Dovtedy ho tak nevnímala a necítila. Hormóny a feromóny zafungovali, prsia napučali a láska štekľí vo vnútornostiach.

Helga je športovo založená, vysoká a príťažlivá dievčinka, dunajskostredská hádzanáarka mieriaca medzi dorastenky. Objekt jej záujmu volá jeho mamička Dodík, príbuzní malý Dodko, József či Jozef mu nepovie nikto, len učiteľka slovenčiny. Je opticky krehký, čiže vysoký, štíhly, možno o kúsok štíhlejší, než je zdravé. Ale tak už to býva, za rok vyhúkol o dobrých pätnásť i viac centíkov. Po mame Renáte – áno, tej krásavici v budapeštianskej kaviarni z predchádzajúceho rozprávania – zdedil blankytné, ale prenikavo a temne pôsobiace oči. Tmavšie kučeravé vlasy, dlhé tak akurát, ostrý nos, ale nie priveľký. Mohol by ho maľovať Caravaggio, polonahého, s ovocím, ako chutnuckého cherubína. Alebo by mohol hrať vo filmoch pre mládež o upíroch, správne tragicky pekný, osudovo zahľadený krásou do roztvorenej brány pekelného zmaru. Lebo krása a smrť sú sestry.

Ako dievča by mohol ísť na missku, nepochybne by uspel. Ako gitarista a spevák by bol srdcolámač prvej triedy a visel by v dievčenských izbách. Vlastne, to sa už nenosí, všimli ste si? Plagáty zmizli, teraz sú idoly na obrazovkách mobilných telefónov. Takže by nesledoval dievčinky zo